

Tunnistetiedot poistettu

Käännös

C-745/23 - 1

Asia C-745/23 [Alenopik]ⁱ

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

5.12.2023

Ennakkoratkaisupyyntön esittänyt tuomioistuin:

Riigikohus (Viro)

Ennakkoratkaisupyyntön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

4.12.2023

Valittaja:

Maksu- ja Tolliamet

Vastapuoli:

UT

VÄLIPÄÄTÖS

[--]

Asia UT:lle Viron tullilain 69 §:n 1 momentin nojalla määrättäviä seuraamuksia koskeva hallinnollinen rikkomusmenettely

[--]

PÄÄTÖSOSA

- Euroopan unionin tuomioistuimelta pyydetään ennakkoratkaisua seuraavaan kysymykseen: Miten käteisen rahan arvo on määritettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2018/1672**

ⁱ Tämän asian nimi on kuvitteellinen nimi. Se ei vastaa oikeudenkäynnin minkään asianosaisen todellista nimeä.

3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla vahvistetun valuuttakurssin perusteella, kun kyseessä on valuutta, jonka valuuttakurssia Euroopan keskuspankki ei julkaise?

2. [– –] [asian käsittelyn lykkääminen]

TOSISEIKAT JA ASIAN KÄSITTELYN VAIHEET

Tuomioistuimen ulkopuolinen menettely

- 1 Maksu- ja Tolliamet (vero- ja tullihallinto, Viro; jäljempänä myös hallintoviranomainen) laati 13.1.2023 UT:hen kohdistuvaa hallinnollista rikkomusmenettelyä koskevan pöytäkirjan. Kyseisen pöytäkirjan mukaan UT ylitti samana päivänä Venäjän federaation ja Viron tasavallan välisen rajan jalan yhdessä tyttärensä MM:n kanssa Narvan rajatarkastusaseman kautta. Hän valitsi rajan ylittämistä varten vihreän kaistan ja antoi siten ymmärtää, että hänellä ei ole mukanaan tullattavia tavaroita tai että niiden määrä ei ylitä lainsäädännössä sallittuja rajoja. Matkustajan tarkastamisen yhteydessä hänen taskuistaan ja vaatteiden ja takin hupun vuorin alta löytyi yhteensä 500 000 Ukrainan hryvniaa käteisenä.
- 2 [– –] 23.10.2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 2018/1672 3 artiklan 1 kohdassa säädetään, että käteisvarojen kuljettajien, joiden mukana on käteisvaroja vähintään 10 000 euron arvosta, on ilmoitettava kyseiset käteisvarat sen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, jonka kautta he saapuvat unioniin tai poistuvat sieltä, ja asetettava ne kyseisten viranomaisten saataville tarkastusta varten. Muuntaessaan UT:n mukana olleiden 500 000 Ukrainan hryvnian käteisvarojen arvon euroiksi hallintoviranomainen tukeutui verkkosivustolla www.xe.com julkaistuun valuuttakurssiin ja päätteli, että kyseisten käteisvarojen arvo oli rajanylityspäivänä noin 12 565 euroa. Nämä rahat olisi näin ollen pitänyt ilmoittaa asetuksen N:o 2018/1672 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti.
- 3 UT selitti väitteessään hallintoviranomaiselle, että löydetyt käteisvarat eivät kuuluneet hänelle ja että hän ei ollut tietoinen velvollisuudesta ilmoittaa kyseinen käteisvarasumma. Käteisvarat kuuluvat Virossa oleskelevalle Ukrainan kansalaiselle RR:lle, joka ei sodan vuoksi voi itse nostaa omia varojaan. Tämän vuoksi RR oli pyytänyt UT:n tyttärtä tuomaan käteisvarat Viroon. Tarkistaessaan Ukrainan hryvnian valuuttakurssin www-portaalista www.tavid.ee RR oli todennut, että ilmoitusta ei tarvita, koska käteisvarojen arvo oli alle 10 000 euroa. Hän oli välittänyt tämän tiedon UT:n tyttärelle, joka oli ilmoittanut asiasta UT:lle. UT:n tarkoituksena ei ollut salakuljettua Viroon 500 000 Ukrainan hryvniaa. Käteisvarat oli piilotettu vaatteiden alle varkauden pelossa.
- 4 Hallintoviranomainen määräsi 13.2.2023 tekemällään ratkaisulla UT:lle 150 sakkoyksikön eli 600 euron suuruisen seuraamusmaksun käteisvarojen ilmoittamatta jättämisestä tullilain (tolliseadus) 69 §:n 1 momentin nojalla. Lisäksi hallintoviranomainen päätti takavarikoida 500 000 Ukrainan hryvnian suuruisen

2

ilmoittamattoman summan tullilain 78 §:n 1 momentin ja rikoslain (karistusseadustik) 83 §:n 2 ja 6 momentin nojalla. Hallintoviranomainen tiivistä ratkaisun perustelut seuraavasti.

- 5 UT syyllistyi tahallisesti tullilain 69 §:n 1 momentin nojalla hallinnolliseksi rikkomukseksi luonnehdittavaan tekoon. Hän jätti rajanylityksen yhteydessä ilmoittamatta 500 000 Ukrainan hryvnian käteisvarat eikä ilmoittanut tulliviranomaisille myöhemminkään, ennen tullitarkastuksen alkamista, että hänen vaatteisiinsa oli kätkeyty tullattavia käteisvaroja. Tästä voidaan päätellä, että käteisvarat kätkeyttiin niiden salaamiseksi tullitarkastuksessa.
- 6 UT:llä oli kaikki mahdollisuudet tutustua käteisvarojen ilmoittamista koskeviin sääntöihin. Se oli mahdollista puhelimitse, sähköpostitse tai pyytämällä tietoja rajatarkastusasemalla olevilta tulliviranomaisilta. Viron vero- ja tullihallinnon verkkosivustolla (www.emta.ee) on tietoa käteisvarojen ilmoittamisesta. Kyseiset tiedot ovat saatavilla myös venäjäksi. Kyseiseltä verkkosivustolta selviää nopeasti, että pakollinen ilmoitettava määrä on vähintään 10 000 euroa. Tapauksissa, joissa Euroopan keskuspankki ei määritä valuuttakurssia, se löytyy verkkosivustolta www.xe.com. Harvemmin käytettyjä valuuttakursseja voi etsiä myös valuutan liikkeeseen laskevan keskuspankin kotisivuilta (esimerkiksi Ukrainan hryvnian osalta bank.gov.ua).

Menettely alioikeudessa

- 7 UT:n oikeudellinen avustaja haki muutosta hallintoviranomaisen ratkaisuun ja vaati alioikeudelta hallinnollisen rikkomusmenettelyn lopettamista. Oikeudellinen avustaja esitti vaihtoehtona, että UT:lle määrättyjä seuraamuksia lievennetään, takavarikointi kumotaan ja takavarikoidut käteisvarat palautetaan UT:lle.
- 8 Viru Maakohus (Virun alioikeus, Viro) hyväksyi osittain oikeudellisen avustajan valituksen ja kumosi 28.4.2023 tekemällään ratkaisulla hallintoviranomaisen ratkaisun takavarikoinnin soveltamisen ja seuraamusten osalta. Uudella ratkaisullaan alioikeus määräsi UT:lle 100 sakkoyksikön eli 400 euron suuruisen sakkorangaistuksen. Alioikeus kumosi takavarikoinnin ja palautti UT:lle todisteena takavarikoidut 500 000 Ukrainan hryvniaa. Alioikeuden perustelut on tiivistetty seuraavasti.
- 9 UT saapui 13.1.2023 Venäjän federaatiosta Viron tasavaltaan jättäen ilmoittamatta 500 000 Ukrainan hryvnian käteisvarat, joiden arvo oli tuolloin noin 12 565 euroa. Vasta tarkastuksen aloittamisen jälkeen UT ilmoitti suullisesti tulliviranomaisille haluavansa ilmoittaa käteisvarat, mutta se oli silloin jo liian myöhäistä, koska valitsemalla rajanylityksen yhteydessä vihreän kaistan UT oli jo antanut ymmärtää, ettei hänellä ollut tullattavia tavaroita. Oikeusriidassa on kyse siitä, tiesikö UT, että hänen mukanaan olleet käteisvarat oli ilmoitettava, ja siitä, kuuluvatko kyseiset 500 000 Ukrainan hryvniaa UT:lle.
- 10 UT:n väite, jonka mukaan hän ei ollut tietoinen mukanaan kulkevia käteisvaroja koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta, ei ole uskottava. Tarkastusasiakirjan mukaan

häneltä löydetty käteisvarat olivat hänen taskuissaan ja vaatteiden ja takin hupun vuoren alla. Ilmoitettavien käteisvarojen salaaminen ja kätkeminen tullitarkastukselta vahvistaa, että UT oli tietoinen mukanaan kulkevia yli 10 000 euron käteisvaroja koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta. UT syyllistyi tahallisesti tullilain 69 §:n 1 momentin nojalla hallinnolliseksi rikkomukseksi luonnehdittavaan tekoon.

- 11 Todistaja RR ilmoitti alioikeudelle, että hän oli pyytänyt UT:tä ja tytärtään toimittamaan käteisvarat Viroon ja luovuttamaan ne hänelle Virossa, koska hän ei itse voinut nostaa omia varojaan Ukrainan sodan vuoksi. Hän ansaitsi kyseiset varat yrittäjänä asuessaan Ukrainassa. Tarkistettuaan rahanvaihtotoimistoista hryvnian valuuttakurssin RR totesi, että 500 000:tta hryvniaa ei tarvinnut ilmoittaa, koska niiden arvo oli alle 10 000 euroa. Hän välitti nämä tiedot myös UT:n tyttärelle. Oikeus katsoi, ettei todistajan lausumia ole syytä epäillä ja että ilmoittamattomat käteisvarat kuuluvat näin ollen RR:lle.

Kassaatiomenettely

- 12 Hallintoviranomainen riitautti alioikeuden ratkaisun ja vaatii nyt sen kumoamista ja hallintoviranomaisen päätöksen täytäntöönpanoa tai vaihtoehtoisesti asian palauttamista alioikeuteen uutta käsittelyä varten.

Vastine kassaatiovalitukseen

- 13 UT:n oikeudellinen avustaja vaatii, että alioikeuden ratkaisu pysytetään ja että kassaatiovalitus hylätään.

Riigikohusin kirjallinen kysymys

- 14 Riigikohus (ylin tuomioistuin, Viro) esitti hallinnollisesta menettelystä annetun lain 173¹ §:n 1 momentin nojalla hallintoviranomaiselle seuraavat kysymykset:

1) Mihin oikeusperustaan (on viitattava tiettyyn säädökseen ja sen säännökseen) Viron vero- ja tullihallinto tukeutuu muuntaessaan Ukrainan hryvnian arvon euroiksi verkkosivustolla www.xe.com julkaistun valuuttakurssin mukaisesti?

2) Mistä rajan ylittävä henkilö saa tietoa siitä, mitä valuuttakurssia Viron vero- ja tullihallinto käyttää Ukrainan hryvnian arvon muuntamisessa euroiksi?

3) Katsooko Viron vero- ja tullihallinto, että tieto siitä, että Ukrainan hryvnian arvon muuntaminen euroiksi perustuu verkkosivustolla www.xe.com oleviin tietoihin, on keskimääräisesti järkevän henkilön saatavilla?

Hallintoviranomaisen vastaus

- 15 Valuutan muuntamiseen tullausarvon määrittämiseksi Viron vero- ja tullihallinto soveltaa unionin tullikoodeksista 9.10.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 952/2013 53 artiklaa ja 24.11.2015 annetun

komission täytäntöönpanoasetuksen N:o 2015/2447 48 ja 146 artiklaa. Sellaisten valuuttojen osalta, joiden valuuttakurssia Euroopan keskuspankki ei julkaise, hallintoviranomaisen on käytettävä verkkosivustoa www.xe.com, joka on valittu muiden jäsenvaltioiden käytäntöjen ja mieltymysten perusteella.

- 16 Viroon Euroopan unionin ulkopuolisesta maasta käteisvaroja mukanaan tuovan henkilön on selvitettävä etukäteen rajanylitykseen liittyvät tullimenettelyt sekä lähtö- että kohdemaassa. Rajanylittäjällä on kohtuullinen mahdollisuus tehdä niin. Tietoa käteisvarojen ilmoitusvelvollisuudesta on esimerkiksi Viron vero- ja tullihallinnon verkkosivuilla sekä rajatarkastusasemalla jaettavissa viron- ja venäjänkielisissä esitteissä ja ilmoitustauluilla. Jos rajanylittäjä ei ole selvittänyt käteisvarojen tuontia tai vientiä koskevia tietoja ennen rajan ylittämistä, hänellä on mahdollisuus valita rajanylityksen yhteydessä punainen kaista, jossa yhteistyössä tullivirkailijan kanssa päätetään, onko käteisvarojen ilmoittaminen tarpeen.

ASIAA KOSKEVAT OIKEUSSÄÄNNÖT

Euroopan unionin oikeus

- 17 **Unioniin saapuvien tai sieltä poistuvien käteisvarojen valvonnasta ja asetuksen (EY) N:o 1889/2005 kumoamisesta 23.10.2018 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1672:**

”_ _

1 artikla

Kohde

Tässä asetuksessa vahvistetaan unioniin saapuvien tai sieltä poistuvien käteisvarojen valvontajärjestelmä, joka täydentää direktiivissä (EU) 2015/849 säädettyä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämistä koskevaa lainsäädäntökehystä.

—

3 artikla

Mukana kulkevia käteisvaroja koskeva ilmoitusvelvollisuus

1. Käteisvarojen kuljettajien, joiden mukana on käteisvaroja vähintään 10 000 euron arvosta, on ilmoitettava kyseiset käteisvarat sen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, jonka kautta he saapuvat unioniin tai poistuvat sieltä, ja asetettava ne kyseisten viranomaisten saataville tarkastusta varten. Käteisvaroja koskevaa ilmoitusvelvollisuutta ei katsota täytetyksi, jos annetut tiedot ovat virheelliset tai puutteelliset tai jos käteisvaroja ei ole asetettu saataville tarkastusta varten.

— —”

18 Unionin tullikoodeksista 9.10.2013 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 952/2013:

” — —

3 LUKU

Valuutan muuntaminen ja määräajat

53 artikla

Valuutan muuntaminen

1. Toimivaltaiset viranomaiset julkaisevat ja/tai antavat tiedoksi internetissä valuuttakurssin, jota sovelletaan, jos valuutta on muunnettava jommastakummasta seuraavista syistä:

- a) jos tavaroiden tullausarvon määrittämisessä käytettävät tekijät on ilmaistu muuna valuuttana kuin sen jäsenvaltion valuuttana, jossa tullausarvo määritetään;
- b) jos euron vasta-arvo kansallisina valuuttoina on tarpeen tavaroiden tariffiin luokittelun ja tuonti- ja vientitullien määrän määrittämiseksi, mukaan lukien yhteisessä tullitariffissa esitetyt raja-arvot.

2. Jos valuutta on muunnettava muista kuin 1 kohdassa tarkoitetuista syistä, tullilainsäädännön soveltamisen yhteydessä sovellettava euron vasta-arvo kansallisina valuuttoina vahvistetaan vähintään kerran vuodessa.

— —”

19 Unionin tullikoodeksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013 tiettyjen säännösten täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 24.11.2015 annettu komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2015/2447:

” — —

3 LUKU

Valuutan muuntaminen

48 artikla

Säännökset valuuttakurssista tariffin laskemista varten

(Koodeksin 53 artikla)

1. Kun euron vasta-arvo on tarpeen koodeksin 53 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti, se on vahvistettava kerran kuukaudessa.

Käytettävä valuuttakurssi on viimeisin Euroopan keskuspankin ennen kuukauden toiseksi viimeistä päivää vahvistama valuuttakurssi, jota sovelletaan koko seuraavan kuukauden ajan.

Jos kuitenkin kuukauden alussa sovellettava kurssi poikkeaa yli viisi prosenttia Euroopan keskuspankin ennen saman kuukauden viidettätoista päivää vahvistamasta kurssista, viimeksi mainittua kurssia sovelletaan kyseisen kuukauden viidennestätoista päivästä kuukauden loppuun.

2. Jos valuutta on muunnettava jostakin koodeksin 53 artiklan 2 kohdassa tarkoitettusta syystä, sovellettava euron vasta-arvo kansallisina valuuttoina on Euroopan keskuspankin lokakuun ensimmäisenä työpäivänä vahvistama kurssi; tämä kurssi on voimassa seuraavan vuoden 1 päivästä tammikuuta.

3. Jäsenvaltiot voivat säilyttää muuttumattomana euroina vahvistetun määrän arvon kansallisena valuuttana, jos vuosittaisen tarkistuksen yhteydessä kyseisen määrän muuntaminen johtaa siihen, että kansallisena valuuttana ilmaistu arvo muuttuu alle 5 prosenttia. Jäsenvaltiot voivat pyöristää muuntamisen jälkeen saadun määrän ylöspäin tai alaspäin lähimpään kymmenykseen.

--

3 LUKU

Tavaroiden tullausarvo

146 artikla

Valuutan muuntaminen tullausarvon määrittämiseksi

(Koodeksin 53 artiklan 1 kohdan a alakohhta)

1. Valuutan muuntamiseen tullausarvon määrittämiseksi käytetään koodeksin 53 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti seuraavia valuuttakursseja:

- a) niissä jäsenvaltioissa, joiden valuutta on euro, Euroopan keskuspankin julkaisema valuuttakurssi;
- b) niissä jäsenvaltioissa, joiden valuutta ei ole euro, toimivaltaisen kansallisen viranomaisen julkaisema valuuttakurssi tai, jos kansallinen viranomainen on nimennyt yksityisen pankin julkaisemaan valuuttakurssin, kyseisen yksityisen pankin julkaisema kurssi.

2. Edellä olevan 1 kohdan mukaisesti käytetty valuuttakurssi on kunkin kuukauden viimeistä edellisenä keskiviikkona julkaistu valuuttakurssi.

Jos kyseisenä päivänä ei ole julkaistu valuuttakurssia, sovelletaan viimeisintä julkaistua kurssia.

3. Valuuttakurssia sovelletaan kuukauden ajan alkaen seuraavan kuukauden ensimmäisestä päivästä.

4. Jos 1 tai 2 kohdassa tarkoitettua valuuttakurssia ei ole julkaistu, koodeksin 53 artiklan 1 kohdan a alakohdan soveltamiseen käytetään asianomaisen jäsenvaltion määrittämää kurssia. Kyseisen kurssin on vastattava mahdollisimman hyvin kyseisen jäsenvaltion valuutan arvoa.

--”

Viron oikeus

20 Yleinen siviililaki (Tsiivielseadustiku üldosa seadus)

”--

48 § [Esineoikeudellisen] kohteen (ese) käsite

Kohteella tarkoitetaan tavaroita, oikeuksia ja muita etuuksia, jotka voivat olla oikeuksien kohteena.

--

65 § Kohteen arvo

Kohteen arvona pidetään sen tavanomaista arvoa, jollei lain nojalla tai liiketoimen puitteissa toisin säädetä. Kohteen tavanomainen arvo on sen paikallinen keskimääräinen myyntihinta (markkinahinta).

--”

ASIAA KÄSITTELEVÄN JAOSTON NÄKEMYS

- 21 [– –] Seuraamusten määrääminen UT:lle tullilain 69 §:n 1 momentin nojalla edellyttää muun muassa sen määrittämistä, että hänen Viroon Venäjältä tuomansa 500 000 Ukrainan hryvniaa, jotka hän toi ilmoittamatta niitä [– –] asetuksen 2018/1672 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuina käteisvaroina, olivat teon suorittamishetkellä arvoltaan vähintään 10 000 euroa. Se, onko näin vai ei, riippuu valuuttakurssista, jonka perusteella hryvniat muunnettiin euroiksi. Euroopan keskuspankki ei julkaise Ukrainan hryvnian valuuttakurssia. Hallinnollisen rikkomusmenettelyn osalta on kiistatonta, että yksi harvoista palveluntarjoajista, jotka ovat ostaneet Viron markkinoilta yksityishenkilöiltä hryvnioita (Tavid AS), sovelsi valuuttakurssia, jossa 500 000 hryvnian arvo oli alle 10 000 euroa. Hallintoviranomaisen mainitsemalla verkkosivustolla www.xe.com julkaistun valuuttakurssin perusteella UT ylitti kuitenkin rajan mukanaan yli 10 000 euron arvosta hryvnioita.

- 22 Koska asianomaisista Euroopan unionin asetusteksteistä tai unionin tuomioistuimen tähänastisesta oikeuskäytännöstä ei voida tehdä yksiselitteisiä johtopäätöksiä siitä, miten oikea valuuttakurssi olisi määritettävä nyt käsiteltävässä asiassa, jaosto katsoo tarpeelliseksi pyytää unionin tuomioistuimelta asiassa ennakkoratkaisua. Jaosto viittaa yksityiskohtien osalta seuraavaan.
- 23 [– –] Asetus (EY) N:o 2018/1672 koskee unioniin saapuvien tai sieltä poistuvien käteisvarojen valvontaa. Kyseisen asetuksen 3 artiklassa säädetään käteisvaroja koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta. Sen 1 kohdan mukaan käteisvarojen kuljettajien, joiden mukana on käteisvaroja vähintään 10 000 euron arvosta, on ilmoitettava kyseiset käteisvarat sen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, jonka kautta he saapuvat unioniin tai poistuvat sieltä, ja asetettava ne kyseisten viranomaisten saataville tarkastusta varten. Käteisvaroja koskevaa ilmoitusvelvollisuutta ei katsota täytetyksi, jos annetut tiedot ovat virheelliset tai puutteelliset tai jos käteisvaroja ei ole asetettu saataville tarkastusta varten. Saman asetuksen 14 artiklassa säädetään, että kunkin jäsenvaltion on otettava käyttöön seuraamukset, joita sovelletaan, jos 3 artiklassa säädettyä mukana kulkevia käteisvaroja koskevaa ilmoitusvelvollisuutta ei ole noudatettu. Viron lainsäädännössä tällaisesta rikkomuksesta määrätään tullilain 69 §:ssä, jossa säädetään vastuusta, joka koskee tullattavien tavaroiden tai käteisvarojen toimittamista unionin ulkopuolisesta maasta Viroon tai Viroota unionin ulkopuoliseen maahan tavaroita tai käteisvaroja ilmoittamatta (jos ilmoittamatta jätettyjen käteisvarojen arvo on yli 40 000 euroa, kyseessä voi olla rikoslain 391 §:n mukainen rikos).
- 24 Asetuksessa N:o 2018/1672 tai sen täytäntöönpanoasetuksessa (11.5.2021 annettu komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 2021/776) ei kuitenkaan täsmennetä sitä oikeusperustaa, jonka nojalla jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on määritettävä sen valuutan vaihtokurssi, jota unionin alueelle saapuvalla tai sen alueelta poistuvalla käteisvarojen kuljettajalla on mukanaan. Järjestelmää, jolla unionin tullirajan yli ulkomaanvaluutassa tuodut käteisvarat muunnetaan euroiksi, ei ole myöskään eritelty tullilaissa eikä muuallakaan kansallisessa lainsäädännössä.
- 25 Kyseisessä hallinnollisessa rikkomusmenettelyssä UT:llä oli Viroon saapuessaan mukanaan 500 000 Ukrainan hryvnian käteisvarat, joita hän ei ilmoittanut toimivaltaisille viranomaisille. Verkkosivustolla www.xe.com julkaistun valuuttakurssin perusteella Viron vero- ja tullihallinto arvioi 500 000 Ukrainan hryvnian arvoksi 13.1.2023 noin 12 565 euroa. Vastauksena jaoston kysymykseen siitä, mihin oikeusperustaan Viron vero- ja tullihallinto tukeutuu muuntaessaan Ukrainan hryvnian arvon euroiksi verkkosivustolla www.xe.com julkaistun valuuttakurssin mukaisesti, hallintoviranomainen vastasi, että Viron vero- ja tullihallinto käyttää kyseisellä verkkosivustolla julkaistua kurssia sellaisten valuuttojen muuntamiseen, joiden valuuttakurssia Euroopan keskuspankki ei julkaise. Verkkosivusto on valittu muiden jäsenvaltioiden käytäntöjen ja mieltymysten perusteella. Hallintoviranomainen ei maininnut oikeusperustaa,

jonka nojalla verkkosivustolla www.xe.com julkaistuja valuuttakursseja voidaan pitää oikeudellisesti merkityksellisinä.

- 26 Hallintoviranomainen totesi myös, että ulkomaanvaluutan tullausarvon määrittämisestä säädetään [– –] unionin tullikoodeksista annetussa asetuksessa (EU) N:o 952/2013 ja asetuksen N:o 952/2013 tiettyjen säännösten täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetussa komission [– –] täytäntöönpanoasetuksessa N:o 2015/2447 (unionin tullikoodeksin täytäntöönpanoasetus). Unionin tullikoodeksin 1 artiklan mukaan kyseisellä asetuksella säädetään unionin tullialueelle tuotaviin tai sieltä vietäviin tavaroihin sovellettavista yleisistä säännöistä ja menettelyistä. Valuutan muuntamista käsitellään kyseisen asetuksen 53 artiklassa, jonka 1 kohdan mukaan toimivaltaiset viranomaiset julkaisevat ja/tai antavat tiedoksi internetissä valuuttakurssin, jota sovelletaan, jos valuutta on muunnettava jommastakummasta seuraavista syistä: a) jos tavaroiden tullausarvon määrittämisessä käytettävät tekijät on ilmaistu muuna valuuttana kuin sen jäsenvaltion valuuttana, jossa tullausarvo määritetään, tai b) jos euron vasta-arvo kansallisina valuuttoina on tarpeen tavaroiden tariffiin luokittelun ja tuonti- ja vientitullien määrän määrittämiseksi, mukaan lukien yhteisessä tullitariffissa esitetyt raja-arvot. Saman säännöksen 2 kohdan mukaan tullilainsäädännön soveltamisen yhteydessä sovellettava euron vasta-arvo kansallisina valuuttoina vahvistetaan vähintään kerran vuodessa, jos valuutta on muunnettava muista kuin 1 kohdassa tarkoitetuista syistä.
- 27 Koska unioniin saapuvien tai sieltä poistuvien käteisvarojen valvonnasta säädetään erillisellä asetuksella N:o 2018/1672, jaosto ei ensinnäkään ole vakuuttunut siitä, että edellisessä kohdassa tarkoitettu yleinen säännöstö on asianmukainen perusta asetuksen N:o 2018/1672 3 artiklan 1 kohdassa säädetyn veloitteen vahvistamiselle. Sitä vastaan puhuu myös se, että asetuksessa N:o 2018/1672 ei viitata lainkaan unionin tullikoodeksin soveltamiseen. On myös epäselvää, onko käteisvaroja pidettävä unionin tullikoodeksissa tarkoitettuina tavaroina. Siitä, ovatko käteisvarat tavaroita, riippuu muun muassa se, pitäisikö ulkomaanvaluutan muuntamisen euroiksi perustua unionin tullikoodeksista annetun asetuksen 53 artiklan 1 kohdan a alakohtaan tai 2 kohtaan, mikäli unionin tullikoodeksista annettua asetusta voidaan soveltaa. Unionin tullikoodeksista annetun asetuksen 53 artiklan 1 kohdan b alakohhta, joka koskee valuutan muuntamista tavaroiden tariffiin luokittelun ja tuonti- ja vientitullien määrän määrittämiseksi, ei todennäköisesti ole merkityksellinen. Unionin tullikoodeksista annetun asetuksen 53 artiklan 1 kohdan a alakohdan tai 2 kohdan sovellettavuudesta riippuu puolestaan se, mitä unionin tullikoodeksin täytäntöönpanoasetuksen säännöksiä voidaan pitää merkityksellisinä. Unionin tullikoodeksin täytäntöönpanoasetuksen 48 artiklan 2 kohta koskee euron valuuttakurssin määrittämistä unionin tullikoodeksista annetun asetuksen 53 artiklan 2 kohdassa tarkoituksessa ja 146 artikla koskee valuutan muuntamista unionin tullikoodeksista annetun asetuksen 53 artiklan 1 kohdan a alakohdan tarkoituksessa.

- 28 Jos kuitenkin oletetaan, että myös määritettäessä, vastaako käteisvarasumma asetuksen N:o 2018/1672 3 artiklan 1 kohdassa säädettyä raja-arvoa, on kyseessä unionin tullikoodeksista annetun asetuksen 53 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu tilanne, toimivaltaisen viranomaisen olisi julkaistava sovellettava valuuttakurssi ja/tai annettava se tiedoksi internetissä. Unionin tullikoodeksin täytäntöönpanoasetuksen 146 artiklan 1 kohdan a alakohdan – jossa tätä säännöstä täsmennetään – mukaan valuutan arvon muuntamisessa euroiksi tullausarvon määrittämistä varten on käytettävä Euroopan keskuspankin julkaisemaa valuuttakurssia. Tilanteissa, joissa tarvittava valuuttakurssi on sellainen, jota Euroopan keskuspankki ei julkaise, unionin tullikoodeksin täytäntöönpanoasetuksen 146 artiklan 4 kohdan ensimmäinen virke saattaa olla merkityksellinen. Siinä säädetään, että jos saman artiklan 1 tai 2 kohdassa tarkoitettua valuuttakurssia ei ole julkaistu, unionin tullikoodeksista annetun asetuksen 53 artiklan 1 kohdan a alakohdan soveltamiseen käytetään asianomaisen jäsenvaltion määrittämää valuuttakurssia. Unionin tullikoodeksin täytäntöönpanoasetuksen 146 artiklan 4 kohdan toinen virke, jossa täsmennetään, että asianomaisen jäsenvaltion määrittämän valuuttakurssin on vastattava mahdollisimman hyvin kyseisen jäsenvaltion valuutan arvoa, on kuitenkin moniselitteinen. Tämä herättää epäilyksen siitä, että kyseisen säännön tarkoituksena ei ole säännellä kolmannen maan valuutan euroiksi muuntamiseen tarvittavan valuuttakurssin määrittämistä, vaan ainoastaan euroalueeseen kuulumattoman jäsenvaltion valuutan muuntamista euroiksi.
- 29 Mikäli käteisvaroja koskevan ilmoitusvelvollisuuden määrittämiseksi on asianmukaista ottaa huomioon unionin tullikoodeksista annetun asetuksen 53 artiklan 2 kohta, eli kyseessä on valuutan muuntaminen muussa kuin unionin tullikoodeksista annetun asetuksen 53 artiklan 1 kohdan tarkoituksessa, kyseisen säännöksen sanamuoto, jonka mukaan tullilainsäädännön soveltamisen yhteydessä sovellettava euron vasta-arvo kansallisina valuuttoina vahvistetaan vähintään kerran vuodessa, aiheuttaa sekaannusta. Kansallisen valuutan käsite viittaa siihen, että tälläkin säännöksellä säännellään vain euroalueeseen kuulumattoman jäsenvaltion valuutan muuntamista euroiksi ja että kyseistä sääntöä ei sovelleta tapauksissa, joissa euroiksi muunnetaan kolmannen maan valuutta. Tämän vahvistaa välillisesti sekin, että unionin tullikoodeksin täytäntöönpanoasetuksen 48 artiklan 2 kohdan mukaan 53 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa valuutan muuntamisen perustana ovat Euroopan keskuspankin julkaisemat valuuttakurssit.
- 30 Viron lainsäädännön eli yleisen siviililain 48 §:n mukaan käteisvarat ovat kohde (ese), jonka arvona pidetään yleisen siviililain 65 §:n mukaan sen tavanomaista arvoa, jollei lain nojalla tai liiketoimen puitteissa toisin säädetä. Kohteen tavanomainen arvo on sen paikallinen keskimääräinen myyntihinta. Ulkomaanvaluutan paikallisen keskimääräisen euromääräisen myyntihinnan vahvistamiseksi on tarkoituksenmukaista viitata valuuttakurssiin, jolla ulkomaanvaluutta voidaan erityisesti vaihtaa euroiksi paikallisilla markkinoilla. Se käy yleensä tarkimmin ilmi valuutanvaihtotoimistojen julkaisemista valuuttakursseista. Tavid AS:n verkkosivuston mukaan 13.1.2023 Ukrainan

hryvnian ostokurssi oli 52,7. Tämän valuuttakurssin mukaan 500 000 Ukrainan hryvnian arvo oli rajanylityspäivänä 9 487,67 euroa.

- 31 Edellä esitetyn perusteella jaosto katsoo, että hallintoviranomaisen kassaatiovalituksen ratkaiseminen edellyttää Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdan ja kyseisen artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdan kolmannen alakohdan mukaisesti ennakkoratkaisupyynnön esittämistä unionin tuomioistuimelle. [– –] [asian käsittelyn lykkääminen]

[– –]

TYÖASIAKIRJA